

Nastava stranih jezika na Sveučilištu u Zagrebu

Jasna Ćirić

Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

jciric@ffzg.unizg.hr

Ana Matijević

Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

amatijevic@ffzg.unizg.hr

DOI: <https://doi.org/10.17234/9789533790879.5>

Sažetak

Zbog svjetske tendencije prevladavanja engleskog jezika kao jezika komunikacije u sferi gospodarstva, tehnologije, politike, znanosti, obrazovanja, medija i kulture na globalnoj razini, ostali se jezici, pa tako i jezici europskih zemalja, polako istiskuju te su sve manje uključeni u obrazovne sustave, znanost, gospodarstvo i ostale društvene sfere. Posljedica je sve manje ulaganja u učenje ostalih stranih jezika, posebice na visokoškolskoj razini. S druge strane, Europska unija potiče višejezičnost upravo radi očuvanja raznolikosti kultura, jezika i identiteta svojih članica te preporučuje učenje najmanje dvaju stranih jezika već od osnovne škole.

Cilj je bio utvrditi, objasniti i procijeniti položaj nastave stranog jezika na Sveučilištu u Zagrebu. Također se željelo utvrditi slijedi li Sveučilište u Zagrebu preporuke Europske unije u kontekstu važnosti poznavanja stranih jezika i očuvanja europske višejezičnosti kao očuvanja identiteta i kultura te, posljedično tomu, međusobnog razumijevanja i gospodarske, znanstvene te obrazovne razmjene i suradnje. Naime, Sveučilište u Zagrebu čine 32 fakulteta i 3 akademije (Akademija dramskih umjetnosti, Akademija likovnih umjetnosti i Muzička akademija) koji nemaju zajedničku strategiju razvoja nastave stranog jezika na svojim sastavnicama niti se ona sustavno razvija.

Dobivši pregled trenutnog stanja nastave stranog jezika na Sveučilištu u Zagrebu, iznijeti su prijedlozi za njezin daljnji razvoj u kontekstu očuvanja višejezičnosti.

Ključne riječi: nastava stranog jezika, visokoškolsko obrazovanje, višejezičnost, višekulturnost, globalizacija

1. Uvod

Iako Hrvatska ima višestoljetnu tradiciju višejezičnog obrazovanja (usp. Gehrman i Petravić 2021), posljednjih nekoliko desetljeća nije ju zaobišla svjetska tendencija učenja i uporabe engleskog jezika kao jednog od najčešće korištenih jezika na globalnoj razini. Profiliranje

engleskog jezika koji je „danas jezik s najvećim komunikacijskim potencijalom i dosegom diljem svijeta” (Gehrmann i Petravić 2021:2) proizlazi u prvom redu iz ekonomske globalizacije.

U skladu s time došlo je do promjene u stavu prema učenju stranih jezika u smislu ekonomske isplativosti. Prema Gehrmann i Petravić (2021:3-4), pri donošenju odluke o učenju pojedinog stranog jezika daje se prednost „logici troška i koristi”, a samo učenje stranih jezika osim engleskog gubi na važnosti. Engleski jezik postaje dominantan, *lingua franca*, u sferi gospodarstva, tehnologije, politike, znanosti, obrazovanja, medija i kulture na globalnoj razini. Takvoj situaciji pridonose i mediji kao i „sveprisutna informatička tehnologija koja stavlja ‘manje’ jezike u drugi plan te oni postaju žrtve globalizacije i internacionalizacije” (Velički 2007: 98). Korisnost njihova učenja počinje se procjenjivati prema isplativosti na međunarodnom tržištu rada, a zanemaruje se činjenica da učenje stranih jezika omogućava bolje razumijevanje drugih kultura i društava.

Postojeće stanje odražava se i na visokoškolsko obrazovanje te posljedično i na područje znanosti. Naime, prema Gehrmann i Petravić (2021: 5-9), koncept *English only* sveprisutan je i u znanosti, a znanstveni radovi koji nisu pisani na engleskom jeziku i objavljeni u nekom od visokorangiranih znanstvenih časopisa nemaju odjek na svjetskoj razini, što je neminovno dovelo do toga da se znanstveni radovi pišu sve manje na drugim jezicima. S druge pak strane, europsko je tržište višekulturno i višejezično. Mnoga znanstvena istraživanja relevantna za razvoj gospodarstva ili bilo koje druge društvene sfere pisana su i još uvijek se pišu na nacionalnim jezicima, pa bismo mogli ostati zakinuti za mnoga istraživanja vezana za nacionalne i specifične društveno važne teme nastavi li se tendencija pisanja relevantnih znanstvenih radova isključivo na engleskom jeziku.

2. Važnost očuvanja europske višejezičnosti u kontekstu internacionalizacije Sveučilišta

Suprotno takvom stavu, Europska komisija daje prednost višejezičnosti kao bitnom faktoru za dobro funkcioniranje privrednog, političkog i društvenog sustava. Višejezičnost postaje standard, ona je jedno od obilježja Europljana. Upravo je jezična različitost jedan od razlikovnih kriterija europskih naroda (Velički 2007:4). Učenje stranih jezika kao i očuvanje raznolikosti kultura postalo je neophodno u procesu stvaranja europskog identiteta. Stoga je iznimno važno inzistirati na očuvanju europske višejezičnosti kako na nižim razinama obrazovanja (osnovnom i srednjoškolskom), tako i na fakultetskoj razini. Već u zaključcima sa zasjedanja Vijeća Europe u Barceloni 2002. godine stoji preporuka da se s učenjem najmanje dvaju stranih jezika počne već od najranije dobi te da ono bude integrirano u obrazovni sustav kako bi se do visokoškolskog obrazovanja postigle visoke jezične kompetencije. Međutim trenutačno „u sedam europskih država – Belgija (francuska zajednica), Hrvatska, Lihtenštajn, Norveška, Slovenija, Španjolska i Švedska – postoji doduše mogućnost učenja dvaju stranih jezika do kraja obveznoga školovanja, ali ono nije propisano kao obvezatno” (Gehrmann i Petravić 2021:25). U području visokoškolskog obrazovanja višejezičnost je određena već samim Europskim prostorom visokoškolskog obrazovanja i usklađivanjem sustava visokog obrazovanja diljem Europe. Usklađenost studija Sveučilišta u Zagrebu s europskim standardima i ciljevima omogućava nesmetanu studentsku mobilnost, čime su otvorena vrata internacionalizaciji Sveučilišta. Upravo bi zbog toga nastava stranih jezika na Sveučilištu u Zagrebu trebala biti jedan od prioriteta, a osim engleskog u nastavu bi trebalo uvrštavati i ostale europske i svjetske jezike.

3. Nastava stranih jezika na Sveučilištu u Zagrebu – prikaz trenutačnog stanja

Predmet istraživanja bio je ustanoviti i opisati trenutačno stanje učenja stranih jezika na sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu. Sveučilište u Zagrebu čine 32 fakulteta i 3 akademije.

3.1. Metodologija i sudionici

U tu svrhu pripremljen je upitnik s devet pitanja u formatu *Google Forms* koji je poslan elektroničkom poštom na 35 sastavnica Sveučilišta u Zagrebu. U istraživanju su također korišteni podaci iz Informacijskog sustava visokih učilišta (ISVU) Sveučilišta u Zagrebu te s mrežnih stranica fakulteta i akademija s obzirom na to da je odgovore na postavljena pitanja poslalo samo 13 nastavnika stranih jezika s 13 sastavnica.

3.2. Postupak

Podaci, prikupljeni iz upitnika, ISVU sustava Sveučilišta u Zagrebu te mrežnih stranica fakulteta i akademija, analizirani su i na osnovi zaključaka dani su prijedlozi za poboljšanje trenutačnog stanja nastave jezika na Sveučilištu u Zagrebu.

3.3. Rezultati

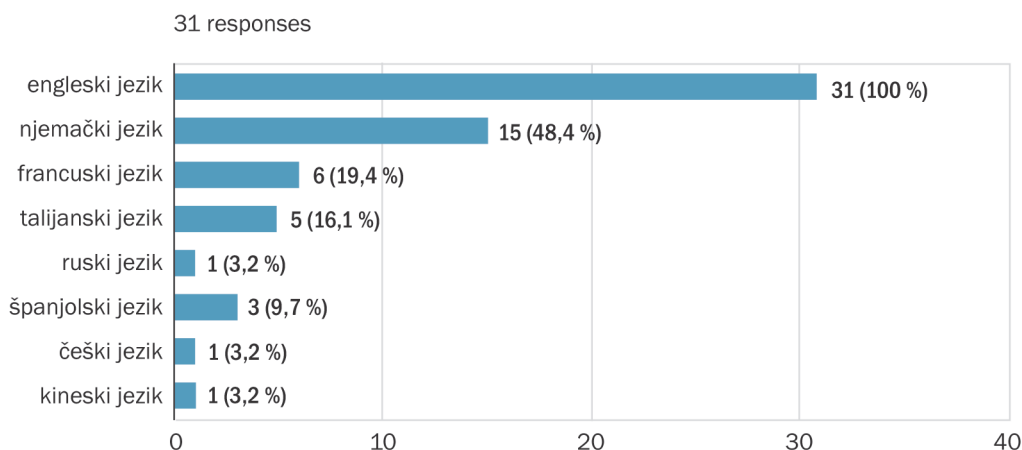
Na osnovi prikupljenih podataka vidljivo je da se na četirima sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu ne održava nastava stranog jezika, a to su Akademija dramske umjetnosti, Farmaceutsko-biokemijski fakultet, Fakultet filozofije i religijske znanosti te Prirodoslovno-matematički fakultet. Stoga se rezultati provedenog istraživanja odnose na 31 sastavnicu Sveučilišta u Zagrebu.

3.3.1. Pitanje 1. – Otkad se predaje strani jezik struke na vašem fakultetu?

Većina odgovora na ovo pitanje nije bila precizna s obzirom na to da nastavnici uglavnom nisu imali točan podatak, a taj podatak ne nalazimo u ISVU sustavu ni na mrežnim stranicama fakulteta. Na Ekonomskom fakultetu, točnije njegovoj preteči, trogodišnjoj Visokoj školi za trgovinu i promet u Zagrebu, strani jezik uči se od utemeljenja škole 1920. godine. Na Kineziološkom fakultetu uči se od utemeljenja Visoke škole za fizičku kulturu u Zagrebu 1959. godine, na Fakultetu političkih znanosti – od njegova utemeljenja 1962. godine te na Fakultetu prometnih znanosti – od njegova utemeljenja 1984. godine. Na Prehrambeno-biotehnološkom fakultetu 1982. godine osniva se Katedra za opće programske osnove u sklopu koje se odvija i nastava stranog jezika. Prethodno su na tom fakultetu, kao i na Akademiji likovnih umjetnosti, Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu, Agronomskom fakultetu i Prirodoslovno-matematičkom fakultetu, nastavu stranog jezika izvodili nastavnici s Filozofskog fakulteta jer u to vrijeme nisu imali nastavnike zaposlene na svojim fakultetima. Na Fakultetu elektrotehnike i računarstva krajem 1990-ih prekinuto je učenje stranih jezika, da bi se 2012. godine ponovno uspostavila nastava engleskog jezika. Na Medicinskom fakultetu te Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu strani jezik predaje se već desetljećima, ali ne raspoložemo konkretnim podacima o početku izvođenja nastave, kao ni za ostale sastavnice Sveučilišta.

3.3.2. Pitanje 2. – Koji jezici se uče na vašem fakultetu?

Iz grafičkog prikaza vidljivo je da se na Sveučilištu u Zagrebu uče engleski, njemački, francuski, talijanski, ruski, španjolski, kineski i češki jezik te da se na nekim sastavnicama uči više jezika.

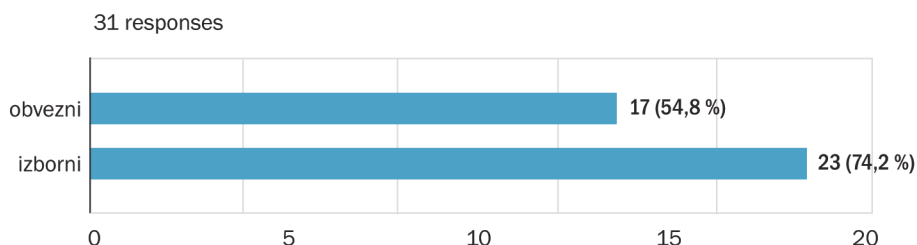

Slika 1. Grafički prikaz odgovora na pitanje 2.

Zanimljivo je primijetiti omjere zastupljenosti pojedinih jezika i činjenicu da se engleski jezik uči na svim sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu koje izvode nastavu stranog jezika. Slijedi njemački jezik koji se uči na gotovo svakoj drugoj sastavnici, pa francuski i talijanski koji su također zastupljeni u velikom omjeru, dok su španjolski, ruski, češki i kineski jezik puno rjeđe zastupljeni.

3.3.3. Pitanje 3. – Koji je status kolegija?

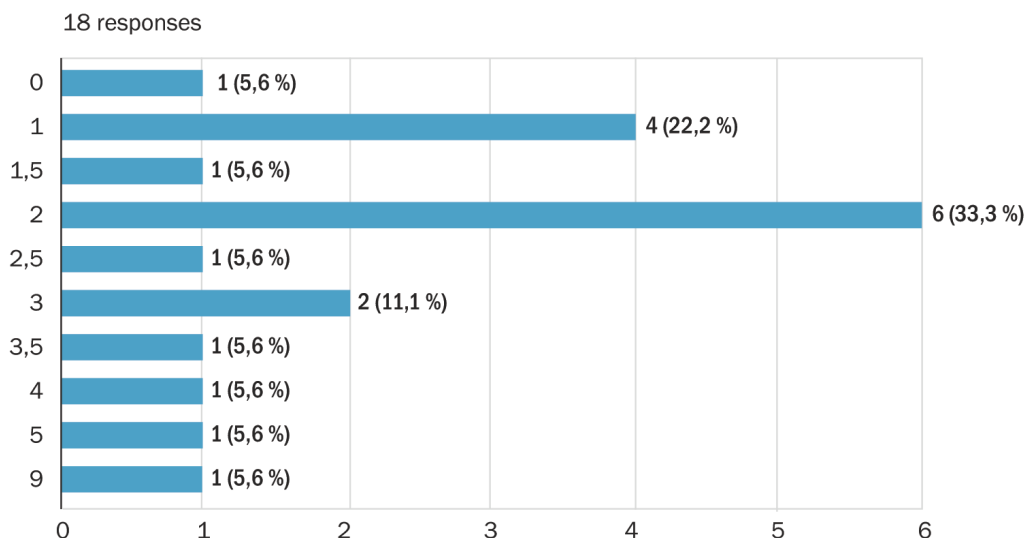
Ovim pitanjem namjeravalo se utvrditi u kojem je postotku kolegij stranog jezika obvezan odnosno izborni. Rezultat pokazuje da je taj kolegij i obvezan i izborni na Ekonomskom fakultetu, Fakultetu hrvatskih studija, Fakultetu organizacije i informatike, Fakultetu strojarstva i brodogradnje, Filozofskom fakultetu, Kineziološkom fakultetu, Muzičkoj akademiji, Prehrambeno-biotehnoškom fakultetu i Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu, što nije vidljivo iz ovog grafičkog prikaza, ali jest iz rezultata upitnika.

Slika 2. Grafički prikaz odgovora na pitanje 3.

3.3.4. Pitanje 4. – Koliko ECTS bodova nosi obvezni kolegij stranog jezika?

Ovim i sljedećim pitanjem namjeravalo se saznati utječe li status kolegija na broj ECTS bodova. Dobiveno je 18 odgovora jer je na 18 sastavnica kolegij stranog jezika obvezan. Na Medicinskom fakultetu kolegij Medicinski engleski I nosi 1 ECTS bod, a Medicinski engleski II 0 ECTS bodova.

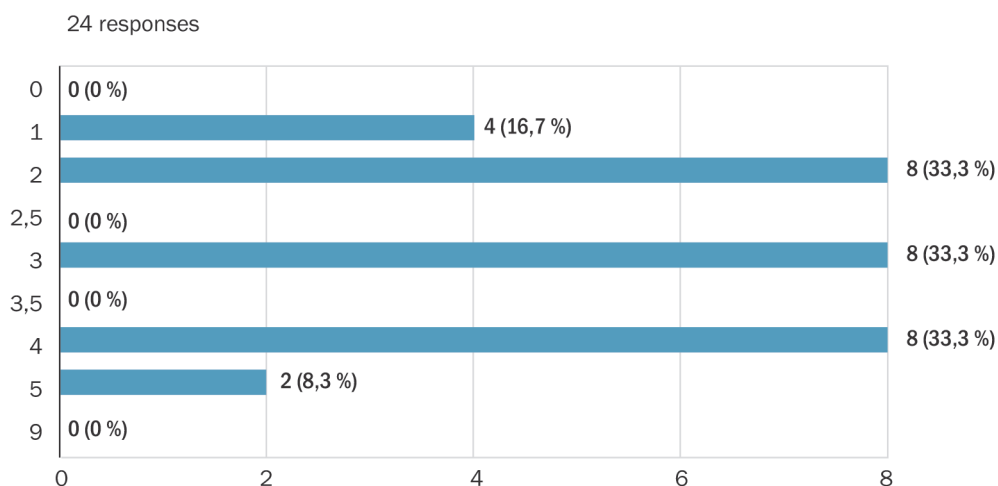

Slika 3. Grafički prikaz odgovora na pitanje 4.

Iz grafičkog prikaza vidljivo je da broj ECTS bodova nije ujednačen na svim sastavnicama na kojima je Strani jezik obavezan kolegij, međutim ipak u najvećem postotku nosi 1 ili 2 ECTS boda.

3.3.5. Pitanje 5. – Koliko ECTS bodova nosi izborni kolegij stranog jezika?

Ovim i prethodnim pitanjem namjeravalo se saznati utječe li status kolegija na broj ECTS bodova. Dobiveno je 24 odgovora jer je na 24 sastavnica kolegij stranog jezika izborni.

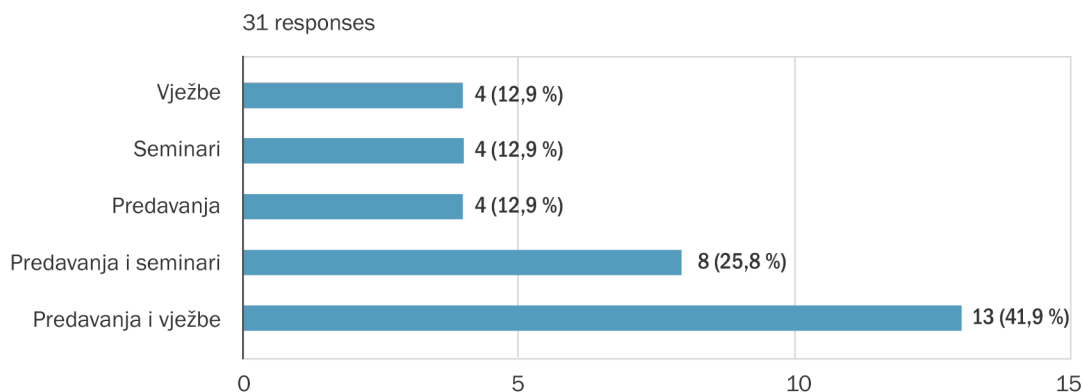

Slika 4. Grafički prikaz odgovora na pitanje 5.

Kao što se vidi iz navedenog prikaza, ECTS bodovi nešto su ujednačeniji kad se radi o kolegiju Stranog jezika kao izbornog kolegija, koji u većini slučajeva nosi dva, tri ili čak četiri boda. Nije napravljena analiza pojedinih fakulteta, ali iz prethodna dva prikaza može se zaključiti da izborni kolegiji u pojedinim slučajevima nose više ECTS bodova nego obavezni. Na primjer, Strani jezik kao obavezni kolegij nosi 4 ECTS boda na samo jednoj sastavnici, dok Strani jezik kao izborni kolegij nosi 4 ECTS boda na četirima sastavnicama.

3.3.6. Pitanje 6. – U kojem obliku se održava nastava?

Nastava stranih jezika na Sveučilištu u Zagrebu održava se u obliku vježbi, seminara, predavanja, kombinaciji predavanja i seminara te kombinaciji predavanja i vježbi, što je vidljivo iz sljedećeg grafičkog prikaza. Na Učiteljskom fakultetu i na Fakultetu hrvatskih studija nastava se izvodi u čak dvije različite kombinacije vježbi, seminara i predavanja.

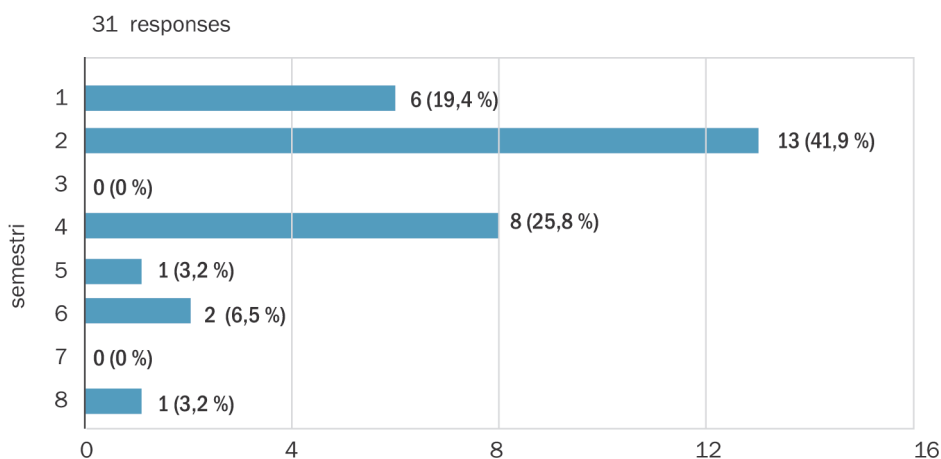

Slika 5. Grafički prikaz odgovora na pitanje 6.

Najviše zastupljen oblik nastave jesu predavanja i vježbe (41,9%), dok su vježbe, seminari i predavanja kao odvojen oblik nastave zastupljeni u podjednakom postotku (12,9%).

3.3.7. Pitanje 7. – Koliko semestara se uči strani jezik?

Rezultati proizašli iz ovog pitanja uključuju i obvezne i izborne kolegije te u sebi sadrže najveći mogući broj semestara učenja stranog jezika, što obuhvaća obvezne i izborne kolegije. Na primjer, na pojedinim je sastavnicama Strani jezik obavezan samo jedan ili najčešće dva semestra, a nakon toga može se nastaviti s učenjem jezika u okviru izbornog kolegija.

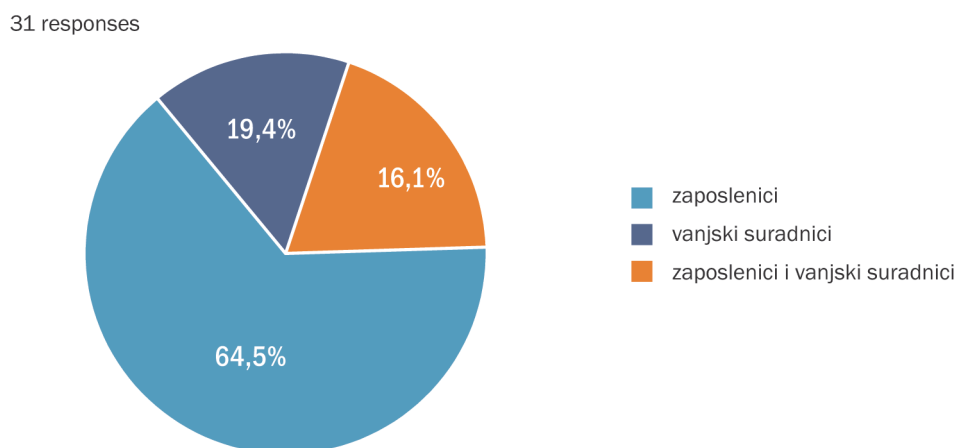

Slika 6. Grafički prikaz odgovora na pitanje 7.

Iz prikaza je vidljivo da se najčešće (na 41,9% sastavnica) Strani jezik izvodi samo dva semestra, iako se na nekim fakultetima može učiti čak do osam semestara kroz izborni kolegij.

3.3.8. Pitanje 8. – Jesu li nastavnici stranog jezika zaposlenici fakulteta ili vanjski suradnici?

Rezultati ovog pitanja pokazuju da sljedećih pet sastavnica ima i zaposlenike i vanjske suradnike: Ekonomski fakultet, Fakultet organizacije i informatike, Medicinski fakultet, Muzička akademija i Pravni fakultet. Ostale sastavnice imaju ili samo zaposlenike ili samo vanjske suradnike.

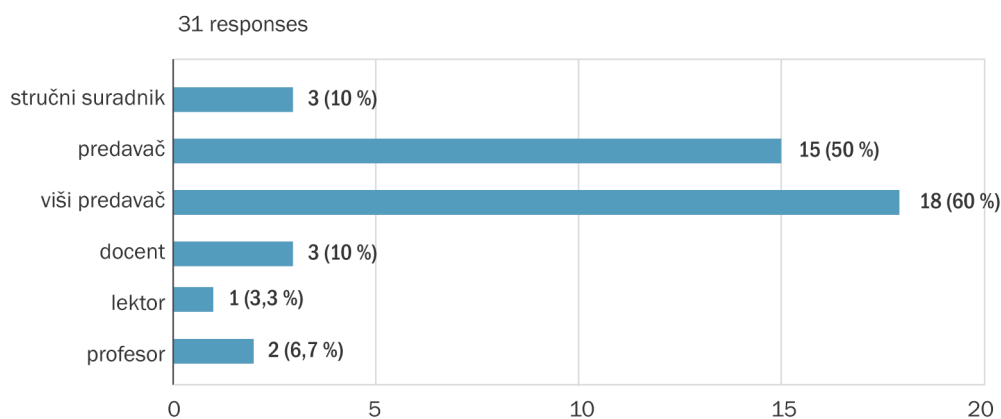

Slika 7. Grafički prikaz odgovora na pitanje 8.

Iz prikaza se vidi da većinu nastavnika čine zaposlenici (64,5%), zatim vanjski suradnici (19,4%), dok su na ostalim sastavnicama (16,1%) neki nastavnici zaposlenici, a drugi vanjski suradnici.

3.3.9. Pitanje 9. – U kojem su zvanju nastavnici stranog jezika?

Nastavnici stranog jezika na Sveučilištu u Zagrebu u sljedećim su zvanjima: stručni suradnik, predavač, viši predavač, docent, lektor i profesor. Iz grafičkog prikaza moguće je vidjeti koje je zvanje zastupljeno u kojem postotku. Nastavnici su u najvećem postotku u zvanju viših predavača (60%), pa predavača (50%), zatim slijede stručni suradnici i docenti (po 10%), a najmanje je profesora (6,7%) i lektora (3,3%).

Slika 8. Grafički prikaz odgovora na pitanje 9.

3.4. Analiza dobivenih podataka

Iz odgovora dobivenih putem upitnika, ISVU sustava te mrežnih stranica sastavnica Sveučilišta u Zagrebu može se zaključiti da ne postoji zajednička strategija učenja stranih jezika.

Nisu dobiveni točni podaci o početku održavanja nastave stranog jezika na pojedinim fakultetima, djelomično zbog toga što nisu dobiveni odgovori na upitnik sa svih sastavnica, a djelomično jer ni sami nastavnici na pojedinim sastavnicama nisu uspjeli pronaći taj podatak. Ti su se podaci autoricama činili važnima jer su htjele dobiti uvid u razvoj učenja stranih jezika na Sveučilištu u Zagrebu i saznati postoji li kontinuitet u učenju te uočiti tendencije razvoja učenja stranih jezika na Sveučilištu. Iz dobivenih podataka, iako je postotak preciznih podataka vrlo malen, može se zaključiti da se kolegij stranog jezika uvrštavao u studijske programe od samog osnivanja pojedinih fakulteta. Očekivano, engleski jezik strani je jezik koji se uči na svim sastavnicama na kojima postoji kolegij stranog jezika. Drugi najzastupljeniji jezik je njemački jezik, a potom slijede francuski, talijanski i španjolski jezik, koji se uče na nekoliko sastavnica, dok se ruski jezik uči samo na Filozofskom fakultetu, češki samo na Učiteljskom fakultetu i kineski samo na Ekonomskom fakultetu. Trenutačno stanje na Sveučilištu u skladu je s onim opisanim u literaturi. Naime, autori *Zagrebačke rezolucije o višejezičnosti* predlažu da se „učenje stranih jezika počne s onim jezicima koji su zbog svoje ekonomske, političke, kulturne i povijesne relevantnosti, kako regionalno, tako i u odnosu prema europskim integracijskim procesima, važni za Hrvatsku, a to su, prema autorima rezolucije, njemački, francuski, talijanski i španjolski jezik.” (Velički 2007:100). Usprkos globalnoj tendenciji da se usvoji koncept *English only*, iz upitnika je vidljivo da mnoge sastavnice Sveučilišta podupiru višejezičnost.

Na više od 50% sastavnica kolegij stranog jezika je obvezan. Neke od sastavnica na kojima je kolegij stranog jezika obvezan, najčešće dva semestra, nude mogućnost nastavka učenja stranog jezika kao izbornog kolegija. Ako se pogleda uvjetovanost broja ECTS bodova statusom kolegija, može se zaključiti da status kolegija nema direktni utjecaj na ECTS bodove, kao i da ih je svaka sastavnica različito rasporedila (Slika 3 i Slika 4).

Nastava se najčešće održava u obliku predavanja i vježbi, a iz danih je odgovora (Slika 5) vidljivo da ni u obliku održavanja nastave stranog jezika nema ujednačenosti među sastavnicama.

Studenti Sveučilišta u Zagrebu imaju mogućnost na nekim sastavnicama učiti strani jezik i do osam semestara, iako se najčešće radi o dva semestra učenja (Slika 6).

Nastavnici stranih jezika u najvećem su postotku zaposlenici matičnih fakulteta (Slika 7), iz čega se može zaključiti da pojedine sastavnice Sveučilišta prepoznaju važnost učenja stranog jezika uvrštavajući ga u svoje studijske programe. Međutim, iz toga se ne može zaključiti da na sastavnicama na kojima rade samo vanjski suradnici strani jezik ima manju važnost u njihovim studijskim programima. Većina je nastavnika u zvanju viših predavača i predavača.

4. Prijedlozi za daljnji razvoj nastave stranog jezika na Sveučilištu u Zagrebu

Nakon uvida i analize trenutačnog stanja nastave stranog jezika na Sveučilištu u Zagrebu, zaključak je da bi bilo dobro da sve sastavnice uvrste kolegij stranog jezika u svoje programe. Ovisno

o studiju, studentima bi trebalo omogućiti da izaberu između različitih stranih jezika, s obzirom na to da nije sva relevantna literatura za sva znanstvena područja pisana isključivo na engleskom jeziku i da bi pritom trebalo uzeti u obzir i buduće potrebe tržišta rada. Bilo bi idealno uskladiti broj ECTS bodova na razini Sveučilišta. Osim toga, položaj kolegija stranog jezika dodatno bi se učvrstio kad bi ga većina sveučilišnih sastavnica uvrstila u svoje studijske programe kao obavezan kolegij, čime bi višejezičnost bila integrirana kao neizostavan dio akademskog obrazovanja u skladu s hrvatskom tradicijom i preporukama Vijeća Europe.

5. Zaključak

Iako Sveučilište u Zagrebu nema zajedničku strategiju učenja stranih jezika te je svaka sastavnica za sebe procijenila treba li u svoje studijske programe uvrstiti strani jezik, na svega četiri sastavnice kolegij stranog jezika nije uvršten u studijski program, što je pokazatelj da većina sastavnica smatra da poznavanje stranog jezika povećava izlazne kompetencije studenata i njihovu konkurentnost na tržištu rada. Svaka sastavnica samostalno odlučuje koje jezike uvrstiti u svoje programe, koji je status kolegija, koliko ECTS bodova nosi kolegij, u kojem obliku i koliko se semestara izvodi nastava. Učenje engleskog jezika prisutno je i dominira na svim sastavnicama, u skladu sa svjetskim tendencijama, ali s druge strane vidljivo je da su na mnogim fakultetima Sveučilišta zastupljeni i drugi jezici, što je pokazatelj da tradicija višejezičnosti u Republici Hrvatskoj još uvijek opstaje te da postoji razumijevanje za gospodarsku, znanstvenu i obrazovnu suradnju i na drugim jezicima osim engleskog. Takvo stanje višejezičnosti treba poduprijeti i po mogućnosti nastaviti razvijati.

Literatura:

- Akademija dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu. <https://www.adu.hr/> (pristupljeno 10. 1. 2022.).
- Council of the European Union. *Conclusions on multilingualism and the development of language competences: Education, Youth, Culture and Sport Council meeting, Brussels, 20 May 2014.* https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/142692.pdf (pristupljeno 15. 4. 2022.).
- Comisión Europea. *Consejo europeo de Barcelona, 15 y 16 de marzo de 2002, conclusiones de la Presidencia.* <https://cordis.europa.eu/programme/id/EMP-BARCELONA-2002C/es> (pristupljeno 15. 4. 2022.).
- Fakultet političkih znanosti. Sveučilište u Zagrebu. <https://www.fpzg.unizg.hr/> (pristupljeno 10. 1. 2022.).
- Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. <http://www.ffzg.unizg.hr/> (pristupljeno 10. 1. 2022.).
- Gehrmann, Siegfried; Petravić, Ana. 2021. Razvoj jezika znanosti i stranih jezika u školama –studija o europskim perspektivama i hrvatskoj stvarnosti. *Filologija*. 77. 1–57.
- Gehrmann, Zygfryd i dr. 2002. Zagrebačka rezolucija o višejezičnosti. *Metodika: časopis za teoriju i praksu metodikâ u predškolskom odgoju, školskoj i visokoškolskoj izobrazbi*. 3/4. 223-224.
- Geodetski fakultet. Sveučilište u Zagrebu. <https://www.geof.unizg.hr/> (pristupljeno 10. 1. 2022.).
- Informacijski sustav visokih učilišta: pregled podataka. *Sveučilište u Zagrebu.* <https://www.isvu.hr/visokaucilista/hr/sastavnice/9996> (pristupljeno 4. 1. 2022.).
- Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu. <https://www.kbf.unizg.hr/> (pristupljeno 10. 1. 2022.).
- Muzička akademija Zagreb. <http://www.muza.unizg.hr/> (pristupljeno 11. 1. 2022.).
- Prehrambeno-biotehnološki fakultet. Sveučilište u Zagrebu. <http://www.pbf.unizg.hr/> (pristupljeno 10. 1. 2022.).
- Prirodoslovno-matematički fakultet. <https://www.pmf.unizg.hr/> (pristupljeno 11. 1. 2022.).

- Sveučilište u Zagrebu. <http://www.unizg.hr/> (pristupljeno 4. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Agronomski fakultet. <https://www.agr.unizg.hr/> (pristupljeno 10. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Akademija likovnih umjetnosti.
https://www.alu.unizg.hr/alu/cms/front_content.php?idcat=35&lang=1 (pristupljeno 10. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Arhitektonski fakultet. <https://www.arhitekt.hr/> (pristupljeno 10. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet. <http://www.erf.unizg.hr/hr/> (pristupljeno 10. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Ekonomski fakultet. <https://www.efzg.unizg.hr/> (pristupljeno 10. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Fakultet elektrotehnike i računarstva. <https://www.fer.unizg.hr/> (pristupljeno 10. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Fakultet filozofije i religijskih znanosti. <https://www.ffrz.unizg.hr/> (pristupljeno 10. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Fakultet hrvatskih studija. <https://www.fhs.unizg.hr/> (pristupljeno 11. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije. <https://www.fkit.unizg.hr/> (pristupljeno 10. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Fakultet organizacije i informatike. Varaždin. <http://www.foi.unizg.hr/> (pristupljeno 10. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Fakultet prometnih znanosti. <http://www.fpz.unizg.hr/> (pristupljeno 10. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Fakultet strojarstva i brodogradnje. <http://www.fsb.unizg.hr/> (pristupljeno 10. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Fakultet šumarstva i drvne tehnologije. <https://www.sumfak.unizg.hr/> (pristupljeno 10. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Farmaceutsko-biokemijski fakultet. <http://www.pharma.unizg.hr/> (pristupljeno 10. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Geotehnički fakultet. <http://www.gfv.unizg.hr/> (pristupljeno 10. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Građevinski fakultet. <https://www.grad.unizg.hr/> (pristupljeno 10. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Grafički fakultet. <https://www.grf.hr/> (pristupljeno 11. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Kineziološki fakultet. <http://www.kif.unizg.hr/> (pristupljeno 12. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Medicinski fakultet. <https://mef.unizg.hr/> (pristupljeno 12. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Metalurški fakultet. <https://www.simet.unizg.hr/hr/> (pristupljeno 12. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Pravni fakultet. <https://www.pravo.unizg.hr/> (pristupljeno 12. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Rudarsko-geološko-naftni fakultet. <http://www.rgn.hr/> (pristupljeno 12. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Stomatološki fakultet. <http://www.sfzg.unizg.hr/> (pristupljeno 12. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Tekstilno-tehnološki fakultet. <http://www.ttf.unizg.hr/> (pristupljeno 12. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu. Učiteljski fakultet. <http://www.ufzg.hr/> (pristupljeno 12. 1. 2022.).
- Sveučilište u Zagrebu – Vojni studijski programi. <https://vojni.unizg.hr/> (pristupljeno 12. 1. 2022.).
- Teološki fakultet „Matija Vlačić Ilirik” s pravom javnosti. <https://www.tfmvi.hr/> (pristupljeno 12. 1. 2022.).
- Velički, Damir. 2007. Nova višejezičnost i učenje stranih jezika kao dio jezične politike. *Metodički ogledi: časopis za filozofiju odgoja*. 14/1. 93–103.
- Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. <https://www.vef.unizg.hr/> (pristupljeno 12. 1. 2022.).

Foreign Language Teaching at the University of Zagreb

Abstract

Due to the worldwide tendency to establish English as a language of communication in the sphere of economy, technology, politics, science, education, media and culture on a global scale, other languages, including the languages of European countries, are slowly diminishing and are becoming less and less involved in education systems, science, economy and other social spheres. The result is a declining effort in teaching other foreign languages, especially at a higher education level. On the other hand, the European Union encourages multilingualism in order to preserve the diversity of cultures, languages and identities of its members, and recommends learning at least two foreign languages as early as the primary school level. Our goal was to establish, explain and assess the position of foreign language teaching at the University of Zagreb. We also wanted to determine whether the University of Zagreb follows the recommendations of the European Union regarding the importance of the knowledge of foreign languages and the preservation of European multilingualism, thereby preserving cultural identity and, consequently, mutual understanding and economic, scientific and educational exchange and cooperation. Namely, the University of Zagreb consists of 32 faculties and 3 academies (Academy of Dramatic Arts, Academy of Fine Arts and Music Academy) that do not have a common strategy for the development of foreign language teaching at their components nor is it being systematically developed. Having received an overview of the current state of foreign language teaching at the University of Zagreb, we have put forward proposals for its further development in the context of preserving multilingualism.

Key words: foreign language learning, higher education, multilingualism, multiculturalism, globalization